

Handläggare

Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsförvaltning
Sebastian Rigi
Telefon: 0850822043

Till

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2020-05-28
Älvsjö stadsdelsnämnd 2020-05-27

Riktlinjer om lokalupplåtelse

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och skickar vidare till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Staden har nya riktlinjer för upplåtelse av lokaler till aktörer som exempelvis föreningar. Riktlinjerna innefattar ett demokrativillkor där den som vill hyra lokalen måste dela samhällets grundläggande värderingar. Förvaltningen ser positivt på riktlinjerna men efterfrågar mer kontroll.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi, samhällsplanering, lokal och park. De fackliga organisationerna informeras i samverkansgrupp den 12 maj 2020.

Ärendet

I stadens senaste budget framgår det att nämnder och bolagsstyrelser genom uppföljning ska *”säkerställa att ekonomiska bidrag, tillgång till lokaler och föreningsbidrag fortsatt inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism”*. I ett led för att säkerställa detta uppdrag har stadsledningskontoret tagit fram riktlinjer för detta.

Riktlinjerna kretsar till det så kallade demokrativillkoret. Detta innebär att lokaler inte ska hyras ut till organisationer som motsäger sig samhällets grundläggande värderingar som kommer att beskrivas noggrannare nedan.

De grundläggande värderingarna är beskrivna i korthet:
Lokaler ska inte upplåtas till aktörer som

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket

Föreningar eller organisationer ska tydliggöra att de uppfyller demokrativillkoret. Aktörer som bryter mot detta i exempelvis stadgar eller på sin webbplats ska inte få upplåta lokal. Även en aktörs företrädares agerande kan granskas. Samma gäller för enskilda medlemmar *som på uppdrag av aktören agerat på ett visst sätt*. En enskild medlem som agerat mot demokrativillkoret på eget bevåg ska inte påverka aktörens möjlighet att upplåta lokaler.

Aktören har också ansvar för inbjudna föreläsare eller talare. Om det är känt att inbjuden person uttryckt sig på, eller agerat emot demokrativillkoret så får aktören som bjudit in personen antas dela talarens uppfattning och därmed bryta mot demokrativillkoret. Hänsyn kan tas om en talare bjuds in till exempelvis en paneldebatt där dennes åsikter inte går oemotsagda.

Aktörers samarbetsorganisationer, paraplyorganisationer eller lokalorganisationers agerande bedöms som om det vore aktörens agerande.

Vidare ska ansökan från hyresgästen innehålla, förutom hyresgästens uppgifter, syfte med upplåtelsen och ett program med eventuella föreläsare.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att upplåta lokaler till aktörer som uppenbart delar samhällets grundläggande värderingar. I ett land med yttrandefrihet får även icke-demokratiska åsikter yttras, men det finns inget krav att staden ska stötta dessa åsikter genom upplåtelse av lokaler.

Det kan vara relevant att diskutera frågan om kontroller av aktörer. I riktlinjerna står det *”En förening/organisation/aktör som intygar detta [att de uppfyller demokrativillkoret] och det av övriga uppgifter inte framgår något annat, får antas uppfylla demokrativillkoret.”*

Det kan anses vara ett något osannolikt att en aktör med så pass antagonistiska intentioner så att den bryter mot demokrativillkoret

genom terror, desinformation eller hot mot rikets säkerhet skulle vara ärlig och erkänna detta i en ansökan om att hyra lokaler. Ytterligare kontrollen borde kunna genomföras. Detta skulle givetvis kräva ytterligare resurser.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Alex Baena
avdelningschef

Bilagor

Remissunderlaget Stockholms stads riktlinjer avseende lokalupplåtelse

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2020-05-27
Alex Baena, tf. avdelningschef	2020-05-27